

Director y Administrador
LUDOVICO FURLAN

calle Coronel Ramón Lista 5158
Succ. 17
U. T. 50-5502

Naročnina:

Eno leto \$ 5.—; ½ leta \$ 3.—
Posamezna številka \$ 0.15

PRAVICA

JUSTICIA

PERIODICO YUGOSLAVO - ESLOVENO

Correo
Argentino
Central B

TARIFA REDUCIDA

Concesión No. 3054

Registro de la Propiedad

Intelectual N° 196.979

No. — Štev. 7.

Buenos Aires, 20 de Diciembre de 1945

AÑO — LETO I.

Jugoslavija postavila temelje novi ljudski demokraciji

Začasna narodna skupščina sprejela temeljne zakone, s katerimi je zavarovala ljudske pravice pred reakcijo in zajedalci.

Kot eden najvažnejših zakonov, sprejetih na zasedanjučasne narodne skupščine, je zakon o ustavodajni skupščini in zakon o volitvah narodnih poslancev v ustavodajno skupščino. Skupščina bo imela vso moč, da bo na demokratičen način uredila vsa vprašanja, sprejela ustavo in zakone ter proučila vse sklepe, ki sta jih sprejela AVNOJ in začasna narodna skupščina, ki je sedaj zasedala.

Zakon o ustavodajni skupščini in volitvah narodnih poslancev je potrdil in uzakonil eno največjih pridobitev našega boja, na katerih temelji federativna Jugoslavija, t. j. zajamčil je enakopravnost narodom Jugoslavije. Skupščina ima dva doma, ki sta popolnoma enakopravna, t. j. zvezni in narodnostni. Zajamčena enakopravnost je osnova za uspešen razvoj in notranjo utrditev naše države.

Ustavodajna skupščina odgovarja za vse svoje delo našim narodom. Poslanci bodo prisegli narodu, da bodo z vsemi svojimi silami čuvali in branili pridobitve Narodno osvobodilne borbe, demokratične pravice na šega ljudstva in enakopravnost naših narodov.

Zakon o agrarni reformi in kolonizaciji bo rešil vprašanje, ki ga kraljevska Jugoslavija ni mogla rešiti desetletja. Po tem zakonu bo dobil zemljo tisti, ki jo obdeluje — to je kmet. Kmet se je boril za resnično ljudsko državo, ki mu bo dala njegove pravice, ki mu bo dala zemljo in omogočila znosno življenje. Ta zakon je dokazal, da kmet sedaj ne bo prevaran, kakor je bil velikokrat v predvojnem času.

S tem zakonom bodo odvzeta zemljiška posestva, ki jih imajo v posesti cerkve, samostani, razne verske organizacije. Vsa ta posestva so odvzeta brez vsakega odplačila. Nadalje bo odvzet višek zemlje posestnikom, ki jo imajo preveč in onim, ki imajo zemljo pa se ne ukvarjajo z obdelavo zemlje in ni njihov poklic poljedelstvo. Ravno tako bodo odvzeta vsa posestva, ki so ostala brez lastnika in pravega naslednika. Nadalje se odvzame vsa posestva in vsa imetja državljanom nemškega rajha in osebam nemške narodnosti, kakor tudi vsa imovina, ki je zaplenjena po odloku AVNOJa iz novembra 1944. Zemljo dobijo v prvi vrsti poljedelci — borci NOV in POJ in invalidi iz NO borbe.

Ta zakon je zadel vse izkoriševalce, vse tiste, ki so živeli na račun delavnega kmetskega ljudstva. Sedaj bo lastnik zemlje tisti,

ki jo obdeluje, ne pa veleposestnik, ki je dajal najemnikom drobtinice, jih pustil stradati itd., sam pa je iz dela najemnikov in dinarjev služil milijonske vsote. Kmet — sedaj lastnik zemlje bo svojo zemljo raje obdeloval in bo dvignil produkcijo na svoji zemlji. Kmet danes čuti, da je današnja država njegova država. Te pravice mu je dala ljudska oblast, nova država, za katero se je boril, za katero je mnogokrat žrtvoval vse svoje premoženje. Nova Jugoslavija kmeta ne bo razočarala.

Zakon o državljanstvu

Državljanstvo je osnovna pravica vsakega posameznika, pomeni zanj čast, najosnovnejšo pravico, katere odvzem pomeni za posameznika malo manj kot smrtno kazen. Kajti z odvzemom državljanstva postane posameznik suha veja na živem narodovem telesu, ker nima nikakih pravic odločati o problemih javnega življenja, o problemih skupnosti.

V novi državi ni razlik pri državljanstvih pravicah. Državljanstvene pravice imajo po zakonu žene, ki jih v stari Jugoslaviji niso imele. V naši Jugoslaviji ni več vrst, ampak samo ena vrsta enakopravnih, polnopravnih državljanov. Nezakonskim otrokom stara Jugoslavija ni dala državljanstvih pravic in jih je izključila iz družabnega življenja. Ti otroci so stalno nosili pečat sramote. Sedaj ni več razlik. Vsi državljanji imajo nake pravice.

Zakon omogoča vsem izseljencem in njihovim otrokom, da pridobijo državljanstvo. Jasno pa je, da vsi tisti, ki so bili v teku NO borbe na strani sovražnika, ki so sprejeli nemško državljanstvo ali so se prostovoljno zselili, ne morejo dobiti jugoslovanskega državljanstva.

Imamo zvezno in federalno državljanstvo, ki pa ne more biti ločeno. Vsak državljan, ki je državljan lastne federalne državnosti je istočasno državljan zvezne države Jugoslavije. Vsak, ki izgubi zvezno državljanstvo, izgubi tudi federalno državljanstvo in obratno.

Nadalje je ustavodajna skupščina sprejela zakon o odvzemu državljanstva vsem onim osebam, ki so se zločinsko-izdajalsko zadržali v teku NO borbe in še danes nasprotujejo in vodijo kampanjo proti naši Jugoslaviji. Osebam, ki so bežale pred našo narodno oblastjo v inozemstvo in odklanjajo vrnitev v domovino, da bi položili pred narodom račun o svojem delu. To velja predvsem za častnike in podčastnike bivše jugoslovanske vojske. Ti ljudje še sedaj nadaljujejo s svojim zločinskim delom.

La Libertad Impera y el Pueblo Gobierna

Exactamente a los dos años de echar las bases de la nueva Yugoslavia democrática y federal, acto llevado a cabo en los humildes parajes que ofreció la pequeña e histórica ciudad de Jajce con sus alrededores, entre el fuego terrestre y los truenos celestes, desatados por las pasiones humanas los primeros y por los enconos de la naturaleza los segundos; **29 de noviembre de 1945**, en la martirizada Belgrado, los pueblos de Yugoslavia empuñan el timón de la patria y sellan definitivamente su propio destino.

En el primer instante del día 29 de noviembre de 1945, los auténticos representantes de los pueblos de Yugoslavia, reunidos en Asamblea Constituyente y haciéndose eco del clamor popular e interpretando los sentimientos que animan ab-eterno a los habitantes de esa tierra, dieron el paso decisivo y el más trascendental que registran las páginas de la historia de todos los pueblos eslavos del Sur, proclamando la REPUBLICA POPULAR YUGOESLAVA, establecida sobre bases del sistema representativo federal; y así, hoy, por fin, en la tierra yugoeslava **la libertad impera y el pueblo gobierna.**

Hasto los pueblos de Yugoslavia, la verdadera libertad ya ha llegado, y el sol de esa libertad, en su larga trayectoria, ha debido pasar sobre montes y llanuras, saturados con el aire marcial de nuestros tiempos, sobre ríos de sangre y campos de batalla, sobre ruinas de ciudades y sinnúmero de tumbas para alcanzar y posarse en el cenit y alumbrar con la candencia de sus fulgores los desolados campos y las ciudades de esa tierra.

Con ese acto, que señala la culminación de sus esperanzas y anhelos ciudadanos y su gesta libertadora, los pueblos de Yugoslavia en forma rotunda e irrevocable repudian los regimenes anteriores cuyo temple totalitario y dictatorial acentuaban cada día más, aplicando en forma desmesurada la supresión de las libertades declaradas cual patrimonio indiscutible e intehentes a todos los seres humanos.

Al unísono con la proclamación del nuevo estado yugoeslavo, es decir de la República Popular Yugooslava, fué declarada la nulidad de todos los derechos de la monarquía cuyos representantes abandonaron a ese pueblo precisamente en los momentos más críticos por que atravesaba librándolo a los sentimientos inhumanos que animaban a los usurpadores de su tierras.

Con ese acontecimiento cae el telón y se abre una nueva época en la historia ante los pueblos de Yugoslavia, la época de la igualdad y de la justicia, la época en que, una vez logradas, comienzan a disfrutarse las más nobles aspiraciones ciudadanas, la época en que, una vez por todas y por siempre se ha logrado la realización de los sueños más nobles de todos los hombres libres del universo y los anhelos más fervientes de la humanidad culta y progresista, se ha logrado en fin... y en la heroica tierra yugoeslava el establecimiento definitivo del **imperio de la libertad y gobierno del pueblo.**

P. P.

Nadalje se odvzame državljanstvo vsem tistim, ki v inozemstvu predstavljajo politično emigracijo, katera je še vedno pripravljena, da se z vsemi sredstvi bori proti svoji rodni deželi. Do državljanstva nimajo pravice tudi tisti častniki in podčastniki jugoslovanske vojske, ki so v raznih koncentracijskih taboriščih opravljali svoje zločinsko, izdajalsko delo v prid okupatorja.

Ta zakon onemogoča vsem, ki so se borili proti osvobodilnemu gibanju, da bi uživali sadove, da bi uživali demokracijo, in svobodo, ki je rezultat tega boja.

Zakon o tisku

Tisk mora biti izraz hotenja in težnje našega ljudstva. Tisk je vsekakor odločujoč faktor pri kulturno prosvetni in politični vzgoji ljudskih množic, pri aktivizaciji in ustvarjanju javnega mišljenja. Predvsem pa služi naš tisk za uresničenje in olajšanje udeležbe ljudstva pri graditvi ljudske oblasti, pri graditvi naše države.

Zakon prepoveduje razpečavanje in prodajo tistega tiska, ki propagira, izziva ali podpihuje narodno, rasno ali versko neenakost, sovraštvo in razdor. Skratka prepoveduje vsako agitacijo s strani ostankov raznih fašističnih elementov, ki skušajo preko tiska rušiti bratsvo in enotnost naših narodov in naših pridobitev sploh. Nedopustno je, da bi preko tiska razni taki elementi pozivali na sabotazo pri graditvi oblasti in obnovi naše domovine in bi s tem hoteli ustvariti razpoloženje in nezaupanje v narodno oblast. Nadalje ni dopustno preko tiska napadati nam prijateljske države in narode, ker imajo namen kvariti mednarodne odnose in vzbujati šovinistična nasprotstva proti prijateljskim narodom. Tisk ne sme pozivati državljanov k neizvrševanju vojaških obveznosti in ne širiti alarmantnih vesti, ki imajo namen škodovati državnim koristim.

V primeru, da se tisk ne drži zakonov, lahko izreče okrožno sodišče na predlog javnega tožilca pre-

Mimogrede

Nezrelost. — Večkrat smo že napisali, da še je čas popraviti, kar smo na polju združitve zamudili, toda bilo je zaman, ker vedno smo vdobili eden in isti odgovor: Nismo še zreli.

Od takrat pa do danes je minulo že mnogo časa, ter gotovi problemi so že tako dozoreli, da vonj istih dosega celo one, ki so vedno trdili o narodni nezrelosti.

Danes ob koncu starega leta, ko pregledujemo življenje in delovanje naše naselbine, moramo priznati, da včasih se sliši nekak ši-

poved tiska. Drugače ni potreba za tiskanje nobenih predhodnih dovoljenj naših oblasti, nobene cenzure itd., kar je obstojalo v prejšnjih zakonih.

Da bo tisk res izvršil svojo pozitivno vlogo v vseh vprašanih javnega življenja, zakon prepoveduje, da bi bili uredniki ali člani uredništev ljudje, ki nimajo političnih in državljskih pravic. To so ljudje, ki so bili funkcionari in vidni člani raznih izdajalskih formacij in vojaških formacij. Nadalje se ne pusti na to delo ljudi, ki so bili izdajatelji, uredniki, sodrujniki in pisci raznih fašističnih ali profašističnih listov, knjig, revij in podobno, ki so v teku vojne škodovali našim narodom.

Danes je svoboda tiska popolnejša, kakor je bila kdajkoli do sedaj. Danes imajo tiskarne, papir in druga tehnična sredstva v rokah ljudje oblasti in ne več posamezni denarni zavodi, posamezni finančniki, ki so plačevali časopise, tiskarne, pisce itd., da so pripravljali peto kolono in slabili moč naše dežele.

Iz inozemstva prihaja v Jugoslavijo vsak tiskan material v našem ali pa kakršnem koli jeziku, ki ni nasproten koristim naših narodov. Jugoslavija je prva država v Evropi, ki ni prepovedala nobenemu tujemu časnikarju prihoda in ki je ukinila cenzuro nad poročili tujih časnikarjev.

Zakon o združevanju, zborovanjih in drugih javnih sestankih je eden važnih korakov v sistematični izgradnji demokratičnega reda. Ta zakon je temelj vsemu političnemu in kulturnemu življenju naših državljanov. Zakon zagotavlja vsem državljanom pravico združevanja v politična, kulturna, znanstvena, fizikolturna, tehnična in druga združenja. Zagotavlja državljanom sklicevanje sestankov, mitingov, prirejanje povork, demonstracij, manifestacij itd. Zakon dopušča popolno svobodo glede organiziranja političnih strank s programom in organizacijskimi oblikami, ki odgovarjajo državnim interesom.

Zakon o kazenskih dejanjih proti ljudstvu in državi je potreben kot dopolnitev že izdanih zakonov in pospešuje prehod v normalizacijo razmer posebno na področju našega sodstva. Zakon bo privedel enotnosti v nadaljevanju kazenskega sodstva in pripomogel k normalizaciji postopkov proti kriminalnim in raznim drugim kaznivim dejanjem.

Zakon o sodiščih

Narodna sodišča postanejo no-

bek glas o skupnosti, kateri menda prihaja ravno iz onega kota od koder je poprej prihajal glas o nezrelosti. Nič čudnega. Čas gre svojo pot in popolnoma naravno je, da kdor je zaostal poiskusi malo pohiteti.

Nekaj se da še popraviti vsega pa nikdar več. Zato pa je treba odpreti vrata na stežaj, da bodo zasijali solnčni žarki tudi v oni kot, v katerem se je toliko trdilo o nezrelosti.

Zvezda. — Ne samo mi, ampak ves civilizirani svet je občudoval naš narod, ko je ta tako junaško pritrjeval zvezdo na zastavo, pod

silci reda in zakonitosti, opora ljudstva v obrambi narodnih pridobitev. Sodišča so globoko ljudska in izpostavljena ljudski kontroli. Naloge sodišča so v glavnem zaščita pridobitev narodno osvobodilne borbe, zaščita interesov ustanov, tako javnega kakor tudi privatnega značaja, zagotovitev točnega izpolnjevanja zakona, vzgoja držaljanov v duhu predanosti domovini ter redno izvrševanje državljskih pravic in dolžnosti.

Na koncu zasedanja je začasna ustavodajna skupščina sprejela naslednjo resolucijo o teritorialnih pravicah:

Začasna narodna skupščina demokratične federativne Jugoslavije naroča vladi, da na predstoječi konferenci ministrov za zunanje zadeve v Londonu, izražajoč enotno željo vseh jugoslovanskih narodov, vložijo ves svoj trud, da bo Jugoslaviji priznana pravica do onih dežel, ki so bile z mirovnimi pogodbami po pretekli svetovni vojni v nasprotju z načelom samoodločbe naroda, priključene Italiji, pa so sestavni deli jugoslovanske celote v narodnostnem, zemljepisnem in gospodarskem pogledu. To so Slovensko Primorje, Beneška Slovenija, Trst, Istra, Reka, Zader in otoki Lastovo in Pelagruž. Po velikih vojnih naporih in ogromnih žrtvah, s katerimi je Jugoslavija toliko doprinesla k zmagi Združenih narodov, po pravici pričakuje, da bo našla polno razumevanje pri svojih velikih zaveznikih.

Zakoni sprejeti na sejah začasne ustavodajne skupščine nam jamčijo, da bodo pridobitve narodov Jugoslavije ohranjene, da se bodo poglobile in utrdile. Zakoni sprejeti na teh zasedanjih so odraz težnj naših narodov, so uzakonjene pridobitve našega ljudstva, ki si jih je pridobilo v teku 4-letne narodno osvobodilne borbe.

Vsak državljan nove Jugoslavije, posebno vsak mladinec mora do temeljev spoznati strukturo naše narodne oblasti, zakone ter dolžnosti in pravice državljanov nove Jugoslavije. Edino na ta način bomo lahko izvrševali svoje državljske pravice in pripomogli k izboljšanju in napredku naše države. Zato je dolžnost vsakega državljana, posebno vsakega mladince, da preštudira vse zakone, ki so bili sprejeti na zasedanju ustavodajne skupščine. Material z zakoni je dobiti v "Borbi", "Ljudski pravici" in "Slovenskem poročevalcu".

M. G. v "Mladini".

katero so se združili vsi zavedni Jugoslovani.

Nekaterim to ni bilo po volji, zato so se na vse pretege trudili da bi zvezdo zopet odstranili. Drugi, bolj "prebrisani" so ostali pa do danes "neutrlni" in komaj sedaj so pričeli prihajati iz za grmo-

vja za katerima so bili zabarikadirani do poteka volitev v Jugoslaviji. No sedaj je jasno in ni več kaj čakati, kar je čudno pri tem je to, da sedaj hočejo biti prvi med prvimi. Kaj reči na to? Bog naj jim odpusti če more. Ker narod jim ne bo.

MISEL IN DELO

"...je neki centralizem ki je združen s naporom množic od spodaj dosega maksimalne uspehe. Obstojata tudi birokratični centralizem, ki se vtika v vse in ki od zgoraj ukazuje s papirnatimi odloki ki so čestokrat v popolnem nasprotju s dejanskim stanjem. Mislim da je prav tega drugega centralizma pri nas mnogo, in da zelo pogosto od zgoraj veže našim voditeljem roke in noge. Podedovali smo ga z starim uradniškim aparatom in snemimo se ga samo z mobilizacijo množic od spodaj".

E. Kardelj: O današnjih nalogah Jugoslavije.

Čestokrat se dogajajo med nami nesporazumevanja katera povzročajo neprilike v našem delovanju naj si bo v posameznih organizacijah ali vobče v širšem delovanju istih v naši naselbini.

Da bi se v nadalje ne naletelo na notranje boje bil bi predpogoj upoštevati izraz: "O mož, o žena, ne govori več jaz, govori, mi "Jaz" spenja okove še hujske "mi" jih drobi" in upoštevati Slovansko geslo: Enaki, med enakimi. Pred potrebno je odstraniti ves osebni egoizem ambicioznost in nadvlade nad tem ali onim. Upoštevati več odkritosrčnosti, prave odkritosrčnosti ki je podprta v duhu in dejanju. Zavedati se moramo po čemu stremimo in kaj v resnici delamo. Upoštevati moramo konstruktivno kritiko. Ne smemo se pa naslanjati na birokratične sisteme, ko enkrat dokazujejo da potom istih se ni moglo doseči zaželjenih uspehov.

Ostati vedno na isti stopnji bi pomenilo životariti v nazadnjaštvu. Mi moramo stopati sporedno z dogodki in ne za njimi. Življenje je progres — pojmovanje sistemov, ki odgovarjajo istemu, je borbena vitalnost v prid posamez-

nika, posameznega naroda in vobče človeštva.

Da dosežemo cilj in smoter našega mišljenja, in da isto dovedemo v praktično dejstvo, moramo naslanjati naše delovanje na glavni temelj ki že stoletja junaško obstoja, to je naš Slovenski narod.

Tekom borbe jugoslovanskih narodov pod vodstvom NOF so se ustvarjali pogoji za nov državni sistem na podlagi ljudske federativne republike, ki je danes postala dejstvo. V okvirju nove jugoslovanske republike suverenost posameznega naroda je tudi dejstvo.

Mislim da tukaj nam ne preostaja drugega kakor slediti onim ki so s svojo borbo začrtali edino pravo pot, ki daje in bo dala jugoslovanskim narodom pravico in zadoščenje.

Da dosežemo skupen napredek v naši jugoslovanski koloniji, mislim da bi bil predpogoj upoštevati federativni sistem vsega našega nadaljnega delovanja v naselbini. Se ne smemo ozirati preveč na preteklost — dasiravno preteklost je učiteljica sedanjosti. Zato je predpogoj da upoštevamo Stalinov rek ki pravi: *politika se dela za bodočnost in ne za preteklost*. Tukaj v naši jugosl. koloniji imamo mnogo za razčistiti, morda smo že preveč zaostali za časom. Treba je zreti realnosti v obraz in s zdravim nepristranskim naporom delati da dosežemo to kar si vsi želimo: *Enaki, med enakimi*.

J. V.

RESTAVRACIJA

IVANČIČ RUDOLF

AÑASCO 2622

EL COMITÉ ESLAVO EN LA ARGENTINA
Victoria 723 - Buenos Aires

REALIZARA SU

GRAN FESTIVAL
DE UNIDAD

EN EL CUAL

serán presentados los más variados números de todas las colectividades eslavas, así como muchos artistas eslavos de destacada actuación.

★

EL FESTIVAL SE REALIZARA EN EL

Lujoso Salón "Centro Armenio"

CALLE ACEVEDO 1353

A LAS 21 HORAS

★

ES DEBER DE CADA ESLAVO CONCURRIR A ESTE GRAN ACTO DE UNIDAD ESLAVA.

D. K. D. Ljudski Oder in S. P. D. Ivan Cankar

Vaše prijatelje in stare znance boste našli na SILVESTROVO v Ljudskem odru. Na sporedu bodo razne pevske točke, deklamacija in alegorična slika: Poslovitev starega leta.

Poskrbljena bo dobra in sveža pijača, za pregrizek pa bo poskrbel naš požrtvovalni ženski odsek.

Sviral bo Samčev karakteristični orkester.

Srečno in veselo Novo leto 1946, vsim našim društvom, članom in članicam, oglaševalcem in posebno pa čitateljem in čitateljicam — vošči!
"PRAVICA".

Vesti iz Slovenije in Jugoslavije

SPLOŠNA STAVKA

Rim, 15. — Včeraj so se vršile manifestacije v raznih krajih Julijske Krajine.

V Trstu je bila oklicana splošna stavka v znak protesta kjer so zavezniške oblasti suspendirale slovenski časopis "Primorski Dnevnik". V Gorici je zavezniška policija aretirala 30 ljudi, ki so se udeležili shoda pred sedežem zavezniške komande. Shoda se je udeležilo 2.000 ljudi.

Glasi se, ameriške vojske "Star and Stripes" objavlja poročilo iz Trsta v katerem pravi da je bil klavziriran časopis "Primorski Dnevnik" eden najbolj razširjenih listov v Trstu.

VEČ PAŽNJE ZAPELJANIM OTROKOM!

V Novem mestu so nekam čudni odnosi med najmlajšimi, med otroci. Tisti otroci, ki so simpatizirali s partizani za časa okupacije, prirejajo sedaj mitinge, hodi jo na pionirske sestanke in s svojim delom pomagajo pri obnovi. Tisti otroci pa, ki so bili zapeljani po belogardistični propagandi, so danes od vseh prezirani in stoji ob strani. Tudi te najmlajše bi bilo treba pritegniti in jim nuditi potrebno vzgojo. Ti otroci hočejo danes delati, toda v Novem mestu ne smejo prihajati niti na sestanke, kaj se, da bi kje pomagali ali nastopali.

Otroška duša je rahla ter občutljiva in čuti vse to. Nihče pa ne pregleda okoliščin, ki so dovedle do tega, da je bil del otrok zapeljan. Te otroke samo obsojajo kot krivce, ki se z lastnim razumom in voljo krivi za svoje življenje v času okupacije.

"Umakni se, saj si belogardistični otrok", je zavpila neka mladinka nad 10-letnim dečkom, ki je slonel ob ograji galerije v Domu ljudske prosvete in bil ves zatopljen v prireditve. Dečkove oči so

IZ UDRUŽENJA SVOBODNA JUGOSLAVIJA - SLOVENSKI ODSEK

V nedeljo 9. t. m. se je vršil prvi redni občni zbor U. S. J. Slov. odsek v prostorih Lj. odra. Občnega zbora se je udeležilo nad 130 članov. Poročila in resolucije kakor potek občnega zbora bomo objavili v prihodnji števi. Pravice.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Radi pomanjkanja prosto r a nam je bilo vnovič ne mogoče objaviti razne spise in pisma iz Primorske, kar bomo objavili v naslednjih štev. lista. Istočasno sporočamo našim čitateljem da v nadalje ne bomo objavljali pisem ki so zgolj družinskega značaja.

se začudeno zazrle v tovarišico.

Taki odnosi so vladali precej dolgo in deloma vladajo še danes. Nihče se pa ni pozanimal, da bi te otroke vzgajal. Saj nam mora biti vendar jasno, da niso ti zapeljani otroci sami krivi svoje preteklosti. V veliki meri so krivi njih starši in pa propaganda, ki so jo širili povsod, tudi po šolah in cerkvah. Tako je uspelo precejšen del otrok speljati na kriva pota. Zloglasni belogardist Volbank je izbiral za svoje kurirje dečke okrog 14 let.

Tudi 15-letni Rosterjev Tonček je bil Volbankov kurir. Danes, ko je spoznal svojo krivdo, mu je težko in išče načinov, da bi popravil napako. Pridno dela, toda vedno ga odpravljajo in je preziran od ostalih otrok.

V nedeljo, 12. avgusta zvečer, je prišel Tonček na Mestni odbor. Drget mu je stresal ustnice, odprl je roko, ki je bila stisnjena v pest in položil na mizo pred sekretarja 260 dinarjev. "Za spomenik! — Kriv sem! — To smo nabrali na pionirski prireditvi v naši ulici!" je dejal s tresočim glasom.

Ulica, kjer je Tonček doma, je bila na glasu kot najbolj belogardistična ulica v mestu. V nedeljo, ko je bilo odkritje spomenika v Murski Soboti, pa so otroci postavili v neki hiši oder, povabili ljudi iz te ulice in nastopili. Pobirali so prostovoljne prispevke za spomenik "Zmage". To je bila Tončkova zamisel in že nekaj dni prej je pripravljala program.

Ne pozabimo na zapeljane otroke! Dajmo tudi zapeljanim otrokom možnost, da popravijo svoje napake in da se v organizaciji prevzgojijo.

Pavlin Danica v "Maldini".

ZAPRLI SO JU

Mladinke z Gorjanskega smo na sestanku sklenile, da bomo stalno pisale na zidove in hiše naša gesla. Dve mladinki, in sicer Petelin Milka in Kozmina Elma pa sta še posebej sklenili, da bosta prav vso vas popisali. Tako bomo zavezniškom na vsakem koraku povedale, da hočemo našo oblast.

Že prej je bila naša vas vedno popisana z našimi gesli. Pred nedavnim pa so zavezniški vojaki vse izbrisali. Nas pa je jezilo in tako smo se odločile, da bomo zopet vse popisale. Naši tovarišici sta res požrtvovalno opravljali svoje delo. Ko pa sta delo skoraj dovršili in pisali ravno ime našega maršala Tita, je prišla angleška policija in ju legitimirala ter zaprla. Ko je prišel guvernator zavezniške vojaške uprave za Komen, so obe tovarišici peljali e k njemu. Spraševali so ju, zakaj sta pisali taka gesla, oni pa sta jim odgovorili:

"Zahtevamo samo našo narodno oblast. Saj s tem nisva nikogar žalili, saj nisva nič pisali proti vam. Če pa sva pisali: "Živela Jugoslavija in maršal Tito", v tem tudi ni nič slabega, saj je Jugoslavija vaš zaveznik".

Nato pa so ju spraševali, kdo jim je ukazal pisati, oni pa sta odgovorili: "Sami sva tako sklenili." Guvernator ju je nato poslal domov ter jima naročil, da ne smeta nikdar več pisati. Tovarišice pa so seveda naredile po svoje.

Marica.

VOLITVE V STRAŽI

Zgodaj je še, a že se čuje ropotanje voz. Volilci se vozijo na volišče. Bela cesta se vije mimo polj. Nedaleč od vasi je postavljen velik mlaj. Na vrhu mlaja vihra naša zastava. Nekaj metrov naprej, tam, kjer je pred hišo velika, košata lipa, je velik slavolok z napisom: "Svobodne volitve". Okrašen je z vencem in še poseben pomen mu daje velika petokraka zvezda. Nad vhodom visi Titova slika. Ob straneh vihrajo zastave. Volišče je velika kmečka soba s Titovo sliko. Tja prihajajo volilci drug za drugim. Prihajajo z veseljem, z nasmejanimi obrazi. Tudi iz drugih vasi, ki spadajo pod ta odbor prihajajo volilci.

Iz vasi Trstenik se na vozu peljejo in prepevajo pesem: "Hej Slovani". Muzikant igra na harmoniko pesem se razlega... Pred hišo se ustavijo in vzklikajo: "Živel Tito, živela demokratična federativna Jugoslavija!" Poleg drug za drugim vstopajo in volijo. Z njimi je prišla tudi Anžičkova mama, ki je stara 81 let. Prišla je ponosno z zastavo v roki in z nasmejanim obrazom. Anžičkova mama je žrtvovala sina in dva vnuka. Ponosna čaka v vrsti, kdaj bo dobila tudi ona volilni listek. Pozorno in odločno podčrta tiste, ki se ji zdijo, da bodo sposobni za v odbor. Še enkrat skrbno pregleda listek, ga pregane in spusti v špranjo štirioglate skrinje, na kateri je narisana velika zvezda. Anžičkova mama je spustila v skrinjo listek in se vsedla na klop k peči. Zunaj je padel dež in kmalu se nas je precej zbralo okrog nje. Razgovarjali smo se, kaj smo vse doživeli v letih vojne in o tem, da sedaj lahko volimo tudi dekleta in žene, dočim so včasih volili samo moški od 21. leta naprej. Spet se oglasi Anžičkova mama: "Zdaj pa še v Mirno pojdimo pogledat, kako kaj volijo. Popoldne pa gremo v Trstenik na miting. Do takrat boste tudi vi že končali z volitvami. Za nami pridite!"

Kmalu nato se je mama dvignila, pomagala z zastavo in se glasno poslovila: "Zdravo!" Muzikant zaigra veselo poskočnico in ljudje se uvrstijo na voz. Anžičkova mama se vsede spredaj k vozniku. Voz zadrda in muzikant zaigra koračnico: "Kovači smo". Pesem se razlega skozi vasi. Tudi Anžičkova mama glasno poje.

Kakor so veselo prišli, tako so tudi poslovili. Še miting bodo priredili. Danes je njihov dan, ker prvič svobodno volijo.

Pungerčer Mimi, Mokronog.

NOČEMO MONARHIJE — HOČEMO REPUBLIKO!

Na predvečer 26. avgusta 1945

je bilo mesto Kranj zasuto s parolami: "Nečemo monarhije — hočemo republiko! Nočemo kralja — hočemo TITA!"

V nedeljo ob pol 8. zjutraj se je zbrala mladina kranjskega okranja na kolodvoru. V vlakom se je pripeljala večja skupina mladine iz Tržiča z zastavami in transparenti z napisi: "Borili smo se za demokratično republiko Jugoslavijo!" Ob osmih je krenila povorka proti mestu. Na čelu povorke so bili trije pionirji na konjih in v narodnih nošah, za njimi so se vrstili pionirji iz vsega okraja, potem kranjska godba, za njo mladinke v enotnih oblekah v narodnih barvah. Na koncu povorke so bile tudi žene iz mesta Kranja.

Ob poti se je v skupinah zbiralo ljudstvo in poslušalo navdušene vzklike mladine: "Mi smo Titovi, Tito je naš!" prebiral je pestro napravljene transparente, ki jih je okrasila in napisala mladina najbolj oddaljenih vasi po svoji iniciativi. Vrstili so se vzkliki in pesmi. "Proč s kraljem - izdajalcem! Dol z ostanki reakcije!" je demonstrirala tista mladina, ki se je še pred štirimi meseci morala na kranjskih ulicah umikati okupatorju. "Bratje, le k soncu, svobodi!"

Povorka se je razvila po Jelenovem klancu. Ko so prvi prispeli v mesto, je bil zadnji del povorke še na Savskem mostu. Nato je povorka krenila po Jezerski cesti, mimo osnovne šole na Glavni trg. Pred tribuno se je razvrstila vojska, na obeh straneh pa mladina v dolgih kolonah. Manifestacija je otvoril tajnik okr. odbora OF Kranj in ožigosal zadržanje reakcije med okupacijo. Prikazal je kralja Petra kot najbolj podlega izdajalca jugoslovanskih narodov na drugi strani enotnost in borbenost naših rodov. V imenu vojske je govoril komisar tankovske divizije, ki je rekel, da so se borci naše Jugoslovanske armade borili za demokratično republiko Jugoslavijo. Ob zaključku je spregovorila Skok Mihela, ki se je pravkar vrnila z delegacijo iz Moskve. Priplesla je pozdrave bratske sovjetske mladine, ki je ves čas narodno osvobodilne borbe z zanimanjem sledila junaštvom jugoslovanske mladine in jo z istim razumevanjem spremlja tudi sedaj pri njenih problemih in delu. Navdušena mladina je govore večkrat prekinila z burnim vzklikanjem.

Ob pol 11 se je mladina razšla z zavestjo, da lahko danes pred vsem ljudstvom svobodno izjavlja svojo voljo, da ima polno pravico soodločanja pri graditvi naše nove Jugoslavije.

(Po Mladini).

ZDRAVILIŠČE GOLNIK V SLOVENIJI OBNOVLJENO

(Slovenski poročevalec 15. sept.)

V lepem delu Slovenije na Gorjanskem pod Storžičem leži podgorska vas Golnik, obdana z vedno zelenimi gozdovi, v katerih je ob nekdanjem grofovskem gradu vzrastlo važno zdravilišče za pljučne bolezni.

Ko so hitlerjevci zasedli naše kraje, so odslovili dotedanjšega šefa dr. Neubaurja in ga zaprli, pregnali vse starejše specialiste-zdravnike na bratski jug ali pa v Rajh,

nato pa zdravilišče za pljučne bolezni spremenili v splošno bolnico.

Po osvoboditvi naše zemlje po jugoslovanski armadi je tudi v zdravilišču Golnik zaživelo novo življenje. Ministarstvo narodnega zdravja Narodne vlade Slovenije je obnovilo zdravilišče Golnik za pljučne bolezni. V zdravilišče so se povrnili slovenski zdravniki - specialisti. Sedaj vodi senatorij dr. Tomaž Furlan. Narodna vlada se dobro zaveda važnosti takšnega zdravilišča, zato je vložila vso skrb, da s pristojnimi oblastmi čim hireje pomaga zdravilišču s potrebnimi sredstvi. Vprašanje prehrane se je znatno izboljšalo. Tudi oropano aparaturo in instrumentarje smo toliko nadomestili, da je mogoče vršiti vse potrebne in izvide kakor pred vojno. Za zimo nas krbi le pomanjkanje oropanih odej, za katere se nismo dobili nadomestil. Naša država bo zahtevala povrnitev vojne škode v obliki reparacij, saj znaša ta škoda na oropano instrumentarju, rentgenu (X-zarki), posteljnini in drugem 8 milijonov dinarjev. Zdravilišče bo potrebovalo veliko pomoč za obnovitev, izpopolnitev in za povečanje sanatorija, da bo moglo služiti kot zdravilišče vsem potrebnim. Ministrstvu za narodno zdravje in za gradnje sta že poslali svoje strokovnjake, da pregledajo in izdelajo načrte za izpopolnitev zdravilišča.

Zdravilišče Golnik je najmodernejše zdravilišče za pljučne bolezni v Jugoslaviji. Ima najboljšo klimatično lego. Pred letom 1930. se je tu zdravilo le do 150 bolnikov, dočim se jih danes zdravi 450 do 500. V svobodni Sloveniji se tukaj ne zdravijo samo premožnejši, temveč vsi, ki so potrebni zdravljenja. Danes so tukaj tovariši iz borbenih edinic, tovariši iz koncentracijskih taborišč, ilegalni delavci in uradniki. Skoraj pri vseh se poznajo posledice štiriletne borbe, mučenja, napornega dela in slabe hrane.

Na Golniku je zaživelo tudi novo kulturno prosvetno življenje. Že pred tremi meseci smo organizirali kulturno prosvetni odbor, katerega naloga je, da vodi vse kulturno prosvetno delo v zdravilišču. Tudi politično delo se je razvijalo. V okviru OF so se žene organizirale v AFŽ (antifašistična žena), mladina pa v ZMS (Zveza mladine Slovenije). Vsi uslužbeni zdravilišča so se organizirali v ESZDN (enotne strokovne zadruge). Tudi bolniki so organizirani v političnih in kulturno-prosvetnih aktivih. Na raznih prosvetnih večerih in prireditvah sodelujejo vsi prebivalci. Razna predavanja in debate, kakor vse prireditve so izraz manifestacije novega svobodnega človeka. Tako združeni pri delu si hočemo pomagati drug drugemu in skupnosti.

NOVO ŽIVLJENJE V SLATINI RADENCIH

Zdravilišče in kopalnišče Slatina Radenci na Štajerskem je v zadnjih dneh zopet oživelo. Uspelo je, da je bilo kopalnišče s 1. septembrom za jesensko sezono, ki bo trajala do polovice oktobra, otvoreno.

Minerale vode so ostale nedotaknjene, prav tako tudi zgradbe na zunaj. Uničen pa je skoraj ves inventar. Oprema razbita, divani razrezani, notranji prostori demolirani. Nekateri objekti so zapustili Nemci kakor hleve. Z vozmi je bilo treba vzditi več dni njihov gnoj proč. Da se je postavila spet lahko v obrat, je bilo treba popraviti parovodne cevi in postaviti rezervni kotel. Ker je bila zgradba do 20. avgusta zasedena od baze za repatriacijo, je bilo mogoče šele po tem času s pospešenim tempom kopalnišče toliko urediti, da lahko sprejme na zdravljenje najnujnejše slučaje.

Tako je bilo v kratkem času v svrhu uporabe ogljikovih kopeli, ki nekaterim pacientom (to so starejši na ledvicah bolni ljudje) direktno podaljšujejo življenje, urejenih v "Terapiji" 20 kopalnic, ki oddajajo čiste in dozirane ogljikove kopeli. Kopalnišče je odprto za enkrat dnevno vsako dopoldne, ob nedeljah pa ves dan. Celodnevna oskrba od 100 do 120 dinarjev je razmeroma nizka, če vzamemo v obzir, da je v tem računana soba, kopelji, zdravnik, hrana (v restoracijah Benko in Domanjko), perilo in takse.

Ostali zdraviliški prostori, kakor tudi kavarna, to jesensko sezono ne bodo odprti. Kino bo v obratu, v kolikor bodo na razpolago dobri filmi.

V ostalem teče življenje v obeh zdraviliških obratih, t. j. v Boračevi in Radencih, ki sta pod eno upravo, normalno. Dnevno proizvajajo delavci iz treh vrelcev na 10 ur po 8500 steklenic mineralne vode. Izprva je bil uveljavljen deseturni, zdaj je osemurni delovni čas. Občuti se pomanjkanje steklenic in embalaže. Oba obrata zaposlujeta trenutno deset nameščenec, enajst strokovnih moči, enajst služinčadi in v Boračevi 30 in v Radencih 47 drugih delavcev, ki so organizirani v sindikalni podružnici. Uprava intenzivno dela na tem, da bo za naslednjo sezono meseca maja zdravilišče in kopalnišče tako zunanje, kakor notranje, popolnoma urejeno.

Edini slovenski stavbenik v Saavedri Vam je na razpolago za načrte, betonske proračune in firmo

Andrej Božič

Tehnični konstruktor
DONADO 4876 U. T. 70-6112

SOSKI:

POD LIPO

Kdo je prav za prav vojni zločinec. Nekateri mislijo, da so vojni zločinci samo tisti, ki so osebno sodelovali pri ubojstvu nedolžnih žrtev. Če bi bilo tako potem bi glavni vodit. fašizma in nacizma lahko spuščeni na svobodo, med tem ko bi morali biti obsojeni tisoči nemških in italijanskih funkcionarjev in vojakov ki so bili eksekutorji višjih oseb. Seveda je razumljivo, da nosijo tudi ti poslednji svoj del krivde, zaté svoje zločine so že mnogi poginili na vislicah. V mislih imam sedaj tiste zločince, radi katerih je pomrlo na milijone nedolžnih ljudi. Tisti ki so vkazali postaviti zloglasne lagarje kakor Belsen, Dachau, in druge; tiste ki so izumili streljanje talcev, požiganje celotnih vasi, ki so v plinskih celicah uničili na tisoče in tisoče nesrečnežev, — in končno tiste ki so pekleno teorijo nacifasizma ustvarjali in raznim narodom usilili.

V Nurembergu sedijo pred sodiščem združenih narodov največji krvniki človeštva. Vsa njihova slava, ki je nastala iz laži sleparstva, iz izdajstva in zločinov, — vsa tista lažnjiva slava za katero so se divili svetovni kvilingi jo danes pred nuremberskim sodiščem razkrinkana in svetu pokazana kakor osoda se je hitreje razvijal.

Nekateri se vprašajo: čemu obravnava? Ali je mogoče kakšen dvom o njihovih zločinih? Nuremberska obravnava ima svojo zgodovinsko vrednost, kajti ostala bo v zgodovini kod večno svarilo za tiste, ki bi se kedaj poskušali skakšno fašistično pustolovščino. Svarilo pa bo tudi za tiste ki so ob rojstvu fašizma stali zvesto ob strani in navdušeno pozdravljali njegov porod. Za tiste ki so mu trosili pot z zlatom in denarjem da se je hitreje ravijal.

Tudi Jugoslavija zahteva svoje zločince, to je tisto trojico ki je v Jugoslaviji naj bolj poznana: Lev Rupnik, Ante Pavelić in Milan Nedić. Vsi trije bodo morali zagovarjati se pred pravico za svoje zločine. Beograjska "Politika" piše: "Britanske oblasti trdijo, da jim ni znano kje se omenjene osebe nahajajo, če prav smo jim natančno povedali mesto ter celo ulico in števil. hiše kjer se skrivajo. "Omenjeni list piše tudi o deklaraciji, ki so jo jugoslovanske oblasti poslale angleškimi 19. oktobra t. l., v katerem prosijo naj se jim izroče 12 vojnih zločincev. Pravi dalje časopis "Politika": "...ta obljuba od strani zunajnega ministerstva ni bila izpolnjena". Čemu toliko odlašanja od strani Angležev?"

Razen treh, Jugoslavija ni še imenovala imena ostalih vojnih zločincev, ki se nahajajo v

inozemstvu, večina teh v Italiji in Avstriji. Nobenega dvoma ni, da bo v kratkem času zahtevala na zaslišanje tudi Mihajloviča in ljubljanskega škofa Rožmana. Najivneži so mnenja, da zato kjer je škof nemore biti vojni zločinec in če se je prav kaj pregrešil bi bilo treba odpusti mu. Opuščati je res plemenito dejanje, toda če posameznik škodi posamezniku, toda če je z svojim zločinskim dejanjem skupini ali narodu potem je tisti zločin neodpustljiv za katerega mora biti pravično obsojen.

Zadeva škofa Rožmana je jasno povedana v poročilu "Državne komisije za ugotovitev zločinov okupatorja in njegovih pomagačev". V svoji prvi točki izjave pravi sledeče: Na spomenice ("Pro memorii") izdana 17 februarja 1942. ki je bila najdena v arhivu italijanskega škofijskega komisarijata za ljubljansko provincijo je razvidno da so italijani skušali razcepiti OF. stem da so ustanovili odbor v vrstah OF. za organizirati borbo proti sami Osvobodilni Fronti. Ta odbor je vodil škof Rožman.

To kar smo tukaj napisali o Rožmanu je samo nekaj, poročilo obstoja iz petih točk, ki jasno pričajo o sodelovanju z okupatorjem. Gosp. Hladnik, ki je s svojim Duhovnih življenjem vedno cinal in omahoval še danes prav za prav ne ve s kom bi potegnil. Mihajlovič se mu je slabo znesel, Tito pa mu ni po godu, ker je komunist. Vendar bi g. Hladnik moral videti položaj v Jugoslaviji v pravilni luči, saj ga že vidi vsak pošten jugoslovian. G. Hladnik pa se vedno piše neslanosti in navadne laži, ki so skuhanje deloma v Rimu deloma v katoliških listih v Sev. Ameriki. Seveda da bi mu kdo ne očital tega pove že v začetku, da to dela le iz poročevalske dolžnosti. V novemberski števil. D. Ž. je iz gole poročevalske dolžnosti priobčil "pastirsko pismo" škofa Rožmana pisano 24. maja 1945., v katerem spodbuja na molitev, (koga?) da Bog zatre brezbožne sile v slovenskem narodu. Iz tega je razvidno da D. Ž. gre še vedno po starem kopitu. versko in politično. Da je g. Hladnik prenehal s slavospevi "legendarnemu junaku" Mihajloviču ni to napravil iz prepričanja, temveč da ga bodo po naših slovenskih hišah še kaj prijazno sprejemali. To se pravi, da je pisanje nekoliko spremenil, misel pa je ostala ista.

TRGOVINA JESTVIN

Oton Turel

ANDRES LAMAS 1265
U. T. 59-1892

RECREO "LLAO-LLAO"

RIO CARAPACHAY

TIGRE, F.C.C.A.

IZBORNNA DOMAČA KUHINJA. ČEDNE IN ZRAČNE SOBE
CENE ZMERNE

Se priporoča rojakom
I. OBERDANK

JEKŠE EKTOR

MIZARSKA DELAVNICA

Dr. Luis Belaustegui 4466

U. T. 67-3621

Iz Cordobe

Kljub našim skromnim razmeram, vendar na dostojen način, je tukajšna podružnica Svobodne Jugoslavije proslavila 29. november, in sicer v nedeljo 2. decembra popoldne v Slovenskem društvu "Edinost".

Na priredbi, kjer se je serviral "lunch" se je zbralo lepo število rojakov in rojakinj, ki so se posedli okrog pogrnenih miz. Na koncu zasedenega prostora sta bili razobešeni dve veliki zastavi, argentinska in jugoslovanska, poslednjo je isti dan darovala podržnici njena mladina. Sredi obeh zastav pa je bila slika maršala "Tita".

Navzoče je pozdravil predsednik podružnice tov. Ivan Pavlovič, ki je v zbranih besedah označil zgodovinski pomen te prve proslave, ko so si jugoslovanski narodi stisnili roke ter proglasili zvezno republiko jugoslovansko. Bil je burno aplavdiran ko je zaključil govor z živio San Martin! živio maršal "Tito"!

Boljo bširno je nato govoril tov. A. Drašček, ki je med drugim dejal "Spomladi 1.1941., ko so sovražne tolpe prokoračile jug. mejo je rekel Mussolini, da gredo na Balkan upostaviti mir in red med narode različnih ras in ver, ki so v stalnih sporih in bojih med seboj ter radi tega ogražajo evropski mir. Isto nedeljo zjutraj so sovražna letala bombardirala razna mesta in ulice Belgrada so bile v par urah časa pokrite s stoterimi žrtvami. Od tistega dne naprej so jugoslovanski narodi začeli pisati novo zgodovino, zgodovino trpljenja in mučeništva, borbe in junštva". Dejal je nadalje, da se je sovražnik uštel. Sovražnikov namen, ki je sledil za tem, da spravi bratske jugoslovanske narode v medsebojno smrtno klanje, jih je

dovedel do končnega spoznanja in bratske skupnosti. Ko je omenil maršala "Tita", so navzoči pretrgali govor z burnim aplavzom. Dotaknil se je naših tukajšnih dolžnosti ter se v imenu odbora zahvalil društvu "Edinost", ki je dalo društveni prostor na razpolago za priredbo. Poudaril je končno potrebo skupnosti, posebno ko se tiče pomožne akcije.

Govoril je nato odbornik tukajšnega čehoslovskega društva, ki se je v glavnem nanašal na potrebo slovanske složnosti in skupnosti.

Zadnja je govorila v imenu ženskega odseka, podtajnica podružnice, tovarišica Agata Gregorič, ki je že takoj ob nastopu bila burno aplavdirana.

Govor v prihodnji številki.

Odbor podružnice Svobodne Jugoslavije čuti dolžnost se zahvaliti vsem, ki so na katerikoli način pripomogli za dober moralen in materijalen izid prireditve. Posebno se zahvali gospej Justini Oberman za darovano torto z lepim napisom: Viva Tito! Zdražbala se je za \$ 73.60. Dobil jo je gosp. Štefan Radasavec, ki je potem položil zraven še \$ 20. Žel je buren aplavz. Drugo torto je darovala gospa Emilja Marega, bila je okrašena s simbolično petkotno zvezdo. Srečkana je bila dvakrat, prvič jo je dobila gospodična Vida Gregorič, ki jo je darovala za ponovno srečkanje. Vsaki po eno steklenico "žlahtne" pijače, sta darovala odboru za srečkanje tov. Rudolf Fratnik in Mozetič. Eno je dobil tov. Karl Gec, ki jo je daroval odboru za novo srečkanje, ki bo brezdvoma prišlo na vrsto.

O priredbi moramo omeniti še to. Kljub prvotnemu mnenju "da brez plesa ni mogoče nič napravi-

ti", so se vsi udeleženci, med katerimi je bilo mnogo deklet, soglašali z odborom, da vsaj eden popoldne na leto lahko posvetimo spominu našim padlim in živim bratom v domovini brez plesa in — po našem mnenju — nobeden dan ni bolj primeren kakor 29. nov. dan ko so jugoslovanski narodi, predlansko leto začasno, letos definitivno, postavili temelj jugoslovanski federativni ljudski republiki.

Na koncu dodamo še nekaj: Še nekoliko dni in bomo praznovali srečno in veselo (tako si zmiraj želimo) Novo leto 1946. Ta dan ustavimo korak in pogledimo malo

nazaj! Smo napravili v starem letu vse kar bi morali in bi lahko napravili za pomagati našim bratom v domovini?

Tovariši, tovarišice! Novo leto stoji pred nami in mi Vam lahko rečemo, da poznamo težkoče, s katerimi se vsi borimo. Toda mi smo dolžni spričo vsega izvršiti našo narodno in bratsko dolžnost. Zato računamo s vsimi našimi rojaki, da bomo skupno to prihodnje leto našo pomožno akcijo mnogo povečali ako bomo to pravilno tolmačili in zato delali.

Odbor Svobodna Jugoslavija
Podružnica Cordoba.

Pisma iz naše Primorske

Naša rojakinja Otilija Lavrenčič je prejela od doma sledeče pismo:

Doberdob, 30.8.45.

Draga teta in ostali:

Po dolgem času smo prejeli Vaše pismo, katero nas je zelo razveselilo, zahvaliti moramo Boga da smo ostali pri življenju.

Najprvo Vam moram opisati našo štiriletno borbo, ki smo jo imeli proti nemškemu osvajačcu, italijanskemu fašizmu ter domačim izdajalcem: četnikom, belogardistom in ostalim. Tukaj v naši vasi smo bili vsi zedinjeni, pomagali smo partizanom z vsemi našimi močmi in s vsemi sredstvi.

Nemci so nam hodili ropati, vse naše blago smo morali zakopati pod zemljo, kakor npr. spodnjo obleko, mnogo perila se je pokvarilo. Vse kar so Nemci našli in da je bilo za njih rabo so pokradli: živino, žito, obleka in druge razne stvari. Vedeli so da smo vsi proti njim. Kamor je prišlo izdano so zažgali hišo in ljudi odpeljali v koncentracijsko taborišče ali pa so jih pobili. Povem Vam samo en slučaj: Neko jutro, zgodaj ob 4 so prišli Nemci v vas in jo obkolili in streljali da je bilo groza, šli so od hiše do hiše in nam ukazali da se moramo zbrati vsi na trgu, doma smo morali pustiti odprto vse na stežaj. Na trgu so nas postavili v vrste; moških na eno stran, žene in dekleta na drugo, potem so začeli izbirati vse one kateri so jim se zdeli sumljivi. Zbrali so sledeče vaščane; Zužu Andreja, moža od Vide Belotove, Pepeta Apajčevega, Pepeta Sušterjevega, Rudija Midlu, Milko od Cuoča in neko dekle iz Lokvice ki je ravno tisti dan šla skozi našo vas. Ko so te ljudi odbrali so nas poslali domov. Zgoraj navedene vaščane si potem odpeljali v Matevžovo hišo kjer so jih pretepali in mučili cel dan, zvečer ko se je naredila noč so te uboge ljudi odpeljali v Matevžovo klet, podminirali so hišo, eksplozija je zasula vse te uboge ljudi. Drugi dan so pa zažgali hišo od Pirca, od Vice, in Sušterjev hlev, potem so odšli z vasi. Takoj ko so Nemci odšli iz vasi smo šli iskati te uboge ljudi, nismo jih našli, bili smo prepričani da so jih odpeljali v Nemčijo. Čez en mesec dni smo se lotili odkopavati Jelenovo klet in smo jih našli zasute.

Ko so drugič prišli Nemci so vnovič sklicali vse ljudi na trg, tokrat so ustrelili vpičo vseh ljudi Pepeta Ljupsovega in njegovo hčer ki je jokala pri njemu so jo odpeljali v nemško taborišče.

Koliko strahu smo morali prestati vedno kadar so rekli da prihajajo Nemci, vsa dekleta in moški smo tekli se skrivati. Naš tata je skoraj zmiraj spal v hiši na hribu. Polje je vse na polovico obdelano.

Na 1. maja je izginil strah, prišlo so

jugoslovanske čete, katere so nas osvobodile. Osvobodile niso samo nas temveč vso Jul. Krajino. Kakšen dan je bil to za nas, plapolale so povsod jugoslovanske in italijanske zastave s petkonično rdečo zvezdo. Štirinaest dni smo imeli praznik.

S kakšnim veseljem smo gledali našo vojsko ko je korakala skozi vas, spominjali smo se na vse prestano gorje imeli smo v mislih koliko gorja, pomankanja in težav je morala prestati naša vojska tekom štiriletne borbe. Naši hrabri vojaki so bili vedno pod milim nebom, naj bo dež ali sneg. Slabo oblečeni in obuti, zmiraj borba in se niso ustrašili žrtvi ki so jih doprinesli za njihovo in našo svobodno. Tudi mi se nismo ustrašili ne žrtvi, ne zaporov in ne požigov.

Naš stric Pepo je bil meseca junija 10 dni na odpustu. Od tam kjer Vam je pisal so ga poslali v našo narodno vojsko. Sedaj se nahaja v Zadru pri vojnem zrakoplovstvu, kjer se mu prav dobro godi. Pisal nam je da v kratkem nasvidenje, pa ne vemo ali za zmiraj ali pride samo na dopust. Mimogrede Vam omenim da je leta 1942. meseca novembra umrla teta Belotova. Sedaj Vam ne bom omenila vsih kateri so umrli tekom te štiriletne borbe, kjer jih je okoli 40 za katere se ve da so umrli, a je še mnogo drugih vaščanov ki se še do danes niso vrnili iz taborišč.

Hočem Vam tudi nekoliko popisati kako je sedaj tukaj pri nas. Draginja velika, ves živeš dobivamo na izkaznice. Na vsako osebo je dodeljeno 200 gr. kruha na dan, 100 gr. olja za cel mesec, sladkorja 1/4 kg. na mesec, mila in kave sploh ne poznamo več. Pomanjkuje tudi drugih stvari.

Kontrabant se lahko dobi živež, 1 kg. sladkorja stane 800 lir, 1 liter olja stane 1.000 lir. Obleke sploh ni. Eno letno krilo stane 4.000 lir. Mi druge smo prav slabo oblečene, tekom vojske smo prav malo kupili, kajti za obleči pet deklet je treba mnogo. Vseh pet hodimo na ples a kaj vse to, ko pa fantov ni. V celi vasi je ostalo samo 20 fantov, deklet pa nas je 80.

Kdaj se bomo kaj videli? Oprostite da Vam ne piše tata, po dnevi nima časa in zvečer pa ne vidi, kjer nima očnikov in se jih tudi ne vdbi.

Sprejmite srčne pozdrave od cele družine, Vaša Neža, Zofka, Mila, Marija in Zorka.

Rojak Mladovan Teodor je prejel pismo od očeta:

Sempas, 1. sep. 1945.

Dragi vsi moji!

Z žalostnim srcem Vas pozdravim vsih skupaj! Nadalje Vam sporočam veliko mojo žalost. Mama je umrla 27.

ROJAKI!

Spodaj navedena Slovenska društva v Buenos Airesu udružena v **KOORDINACIJSKEM ODBORU ZA POMOČ JUGOSLAVIJI**, so sklenila prirejati v bodoče skupne prireditve v pomoč našemu narodu v Jugoslaviji.

PRVA SKUPNA PRIREDITEV

se bo vršila v ta namen dne

22. decembra 1945

S P O R E D

1. Otvoritev — Slovenski Orkester. (Ouvertura).	6. Deklamacija. Oj, slava slava Vam, Slavka Furlan.
2. Nagovor.	Deklamacija. Naš Narodni Dom, Marta Lojk.
3. Sattner "Opomin k petju", Zajc "U boj" — mešan zbor G. P. D. S.	7. Deklamacija. Jugoslavija, Nely Hlačá
4. "Deklamacija" S. P. D. Ivan Cankar. Marica Suban.	8. Solospeva Angel Hrovatin iz svoje repertoaria.
5. Aljaž Jakob — "Ujetega ptiča tožba", — mešan zbor, Sl. Dom.	9. Adamič Emil — "Lastovici", "Oj, Lenk", "Oj, planine", Mešan zbor Ljudskega odra.
Aljaž Jakob — "Na dan" — Moški zbor, Slovenski Dom.	10. "Delavski pozdrav", Skupni moški zbor.

Vstopnina: moški \$ 1.50, ženske \$ 1.00

v prostorih D. K. D. LJUDSKI ODER, ulica Ramón Lista 5158, Villa Devoto, ob 9 uri zvečer s krasnim sporedom, na katero so vabljeni vsi rojaki, da s svojo prisotnostjo pokažejo, da jim je trpljenje naših bratov v domovini pri srcu in da jim hočejo po svojih močeh pomagati, ker je to naša sveta in narodna dolžnost.

ODPRI SRCE, ODPRI ROKE, OTIRAJ BRATOVSKO SOLZE!

V slučaju slabega vremena se vrši prvo nedeljo januarja.

SLOVENSKI DOM

LJUDSKI ODER

IVAN CANKAR

G. P. DRUŠTVO SLOV., V. DEVOTO

JUGOSL. DR. SAMOPOMOČ SLOV.

S. JUGOSL. SLOVENSKI ODSEK.

ZIVLJENJE IN BORBA

Teško in trudapolno delo, združeno s velikimi žrtvami so morali opraviti narodi Jugoslavije predno so trdno postavili temeljni kamen Novi Zgradbi. Proces od stare reakcionarne Jugoslavije do Nove Svobodne se ni izvršil kar čez noč, da je temu tako nam dokazuje naslednje pismo delavskega borca Matija Gržina:

22. V. 1939.

...Želja za mirnim družinskim življenjem tudi meni ni neznana, saj sem se tudi jaz želel in predstavljal drugačno bodočnost in samo ne to neprestano preganjanje in borbo. Poiskoval sem na razne načine: bil sem vajenec, pomočnik in zadnjič celo šef manjšega trgovskega podjetja v Beogradu. Pri delu mi ni manjkalo aktivnosti ne ambicij, tudi se

oktobra 1942., oče Libračev pa 1. novembra 1942. Se večjo žalost imam radi Tončeta, ki so mi ga ubili Nemci, ko se je zatekel skriti h Kacu. Na 27. avgusta 1944. ob polnoči so vrgli bombo, ki ga je zadela v srce. Meni je pustil gorje, ženo in dva otročička.

Jaz sem Ti pisal že dve pismi ali si jih vdobil. Od vseh sem zgubil naslove. Oče Jekše iz Sela je umrl na Sv. Jožef 1945. Umrla sta tudi Toni Brenc in mama Ogrinova. Dosti jih je padlo a se ne zna natanko za vse. Jaz sem končan od žalosti. Kaj mislite pa vi drugi? Ali pride kakšen sem da mu izročim to moje umotvo ali kaj se naredi in kako. Jaz ne bom dolgo živ ker sem star in si ne upam več pomagati od šibkosti. Ne zamirite slabi pisavi ker se cel tresem. Tukaj se do sedaj še ne vdobi živeža in je velika draginja. Lira ni vredna nič. Če prosim kaj, odgovorijo, da robo za robo. Kje čem vzeti. Jaz smo po Tončetu.

Z žalostnih srcem Vas pozdravljam
Vaš tata

Franc Mladovan.

Rojakinja Rafaela Kralj je prejela sledeče pismo:

Trebče 22.7.45.

Draga Rafaela in vsi naši!

Po tolikem času prejel sem vaše težko pričakovano pismo. Naj prvo Vam moram omeniti družinske razmere. Po dolgi bolezni pokojne matere sem ostal sam z Milanom, nekaj mesecev pozneje se je Milan poročil. Kmalu na to je obelel in je moral v bolnišnico, ko je do ro ozdravel so ga Nemci internirali v Nemčijo, kjer je ostal 14 mesecev. Lansko leto 6. oktobra je umrla Milena, ker tam so vsi pomrli smo jo pripeljali zakopati v Trebče. Njeni otroci se sedaj nahajav tržaški sirotišnici. Elvira se je poročila s nekim fantom iz Montebella. Elvira je bila osem dni po poroki operirani, za deset dni smo morali plačati L7.000.—, Toni od Štefanije je bil interniran v Nemčijo, kjer je umrl, njen sin Pavlo pa je padel lansko leto meseca avgusta na Krnu pri Gorici, minuli teden je šala iskat njegov grob, da bi pripeljali njegove kosti domov, kar dosedaj se ji ni posrečilo. Naša Justina je bila nekaj dni pred polom Nemčije obsojena na smrt, vendar nam se je posrečilo jo rešiti. Vsi oni ki so bili internirani z Milanom so prišli šele ta teden domov. Zoro je padel kot borec v NOV. blizu Splita v Dalmaciji.

Mnogo pozdravov in želeč Vam vse najboljše

Vaš oče.

mi ne more očitati lahkomišelnosti v pogledu na življenje. Toda pri vsakem koraku sem našel isto: izkoriščanje, želje in težnje mojih delodajalcev da se s mojim trudom okoristijo.

Živeč v velemestu padale so mi v oči ogromne kriviče. Izkoriščanje delavstva v Jugoslaviji je strahovito. Na kraju sem spoznal, da v Jugoslaviji ni mogoče priti z lastnim delom do udobnega življenja, kajti doseči to je treba znati izkoriščati delo in trud drugih. To pa mi ni v naravi.

Enako usodo kot delavci imajo tudi kmetje in srednji sloj. Ekonomska kriza, ki danes vlada v kapitalističnih državah, je posledica razvitja družbe, v kateri je kapitalizem s dosedanjimi obliko proizvodnje postal zapreka nadaljnjemu razvitku. Ker so pa ravno veliki kapitalisti oni, ki imajo v rokah državni aparat, mečejo vse pridelka gladujejo kjer so prisiljeni prodati vse, da tako zmerejo plačevati velike davke. Mali trgovci in obrtniki se z vsakim dnem bolj proletarizirajo, vsled velike konkurence in visokih dajatev.

To vse skupaj znači, da na domačem zemljišču ni mogoče človeku živeti dostojnega življenja. Lahkoverno bi bilo v takem slučaju prepustiti stvar v božje roke, ter čakati boljše čase. Ljudstvo z vsakim dnem bolj odpira oči, čeprav ves legalni tisk trdi, da kriza je le začasna, ter da jo kapitalisti občutijo ravno tako kakor nižji sloji.

Slovenija v borbi za svobodo

Vsak ubit Nемец pomeni prilično dobro novo obleko in čevlje. Tega se posebno zavedajo novinci, ki so opravljeni v svoje civilne obleke, dokler ne ubijejo prvega sovražnika in slečejo svojo žrtev. Po vsaki bitki poberejo partizani najprej orožje padlega sovražnika, nato pride na vrsto uniforma, zatem škornji. Ubitega Nemca slečejo do nagega. Toda partizani se ne morejo navaditi nositi spodnje obleke od mrtvega sovražnika in večina rajši prestopa brez nje.

Količina obleke, ki pride v partizanske roke po zraku, je le kapljica v morju v primeri z oblačilom, ki ga vzamejo mrtvememu sovražniku in v primeri z njihovimi potrebami.

Ideja o razredni borbi ima vsaki dan več pristašev, ne morda radi tega, ker so Marxove doktrine lepe in zanimive, nego radi ker nas življenje uči, da so osnovane na čvrstih temeljih, to potrjuje tudi reakcija, katere se poslužuje kapitalizem hoteč zaustaviti našo borbo.

Ječe v Jugoslaviji so polne političnih jetnikov, izbijanje zob, peglanje kože s vročim likalnikom, izdiranje nohtov, to so metode modernih rabljev proti "marksistični kugi", namreč tako oni imenujejo našo borbo.

Jaz sem uvidel, da nisem sam, kateri tako gleda na razvijanje dogodkov. Uvidel sem tudi, da za zmago je potrebna borba, ter da kapitalizem nam ne odstopi ničesar brez borbe. Tako tudi moja pot v Španijo ni bila gola posledica želje za pustolovščine ali karijero. Takrat sem bil na jasnem da tvegam vse kar se tvega ti mora, toda bil sem rokovoden s zavestjo važnosti te borbe za delavski razred.

Ko sem prišel v Španijo sem bil prepričan, da sem na pravi poti, videl sem da si moramo svobodo priboriti z orožjem v roki. Španski narod je videl v "internacionales" simbol požrtvovanja in heroizma.

Vsa vrata so nam bila odprta in tudi pot na vodilna mesta je bila odprta vsem ne glede na socialno stopnjo, proletarci smo imeli mnogokrat celo prednost. Namesto univerzitetne diplome in priporočil, vplivnih osebnosti, naša legitimacija je bila požrtvovanje v borbi za ljudske interese.

(Nadaljuje).

Partizanske oblasti so dobro organizirale sistem vojaških bolnišnic, bodisi v bojnem pasu ali v zaledju. Samo na Dolenjskem je bilo do julija 1944 devetnajst vojaških in devet civilnih bolnišnic, kjer dobivajo ranjenci in bolniki najboljšo zdravniško postrežbo. Toda do lanskega leta je primanjkovalo raznih potrebščin ter zdravniških instrumentov in aparatov in tudi zdravniška veda, dasi izborna za razmere, v katerih zdravniki in zdravnice vršijo svojo humanitarno dolžnost, je zaostajala za razvojem in napredkom moderne medicinske in kirurške tehnike. Razna zdravila sulfa in penicilin so novost, o kateri se zdravniki v Sloveniji šele poučujejo. V teh bolnišnicah se nahajajo tudi ameriški ranjenci-letalci, ki so se

spustili s padali na slovensko ozemlje. Nekaterim je treba odstraniti roke, drugim noge ali drobce šrapnela. Vsi navadno okrevaajo po nekaj mesecih prebivanja v teh bolnišnicah. In vsi se zelo pohvalno izražajo o izvrstni postrežbi in visoki meri zdravniške znanosti slovenskih partizanskih zdravnikov in zdravnic.

Dne 10. in 11. marca se je mudil v Jugoslaviji general-lajtnant Eaker in se je osebno zahvalil maršalu Titu in Jugoslovanom v splošnem za veliko pomoč, ki jo je Jugoslavija nudila ameriškim letalcem. Rekel je: "Rad bi se zahvalil vsem Jugoslovanom za veliko pomoč, ki ste jo nudili ameriškim letalcem, ki so bili sestreljeni ali prisiljeni pristati na jugoslovanska tla. Več tisoč Amerikancev se bo po več mesečnem bivanju v Jugoslaviji na osvobojenem ozemlju poravnalo na svoje domove. Ne bodo doma pripovedovali samo, kako dobro ste jih postregli in skrbeli zanje, temveč bodo tudi opisali junške borbe vaše vojske, katere držne čine so imeli priliko na svoje lastne oči opazovati. To dejstvo bo zblizalo ta dva naroda še bolj tesno in ojačilo prijateljstvo med Ameriko in Jugoslavijo".

Se priporoča rojakom
dobro znana ČEVLJARNICA
Delo solidno

L. Brankovič

MORLOTE 138

La Paternal

Josip Hlača

Mehanična delavnica

*

Villa Real 140

José Ingenieros

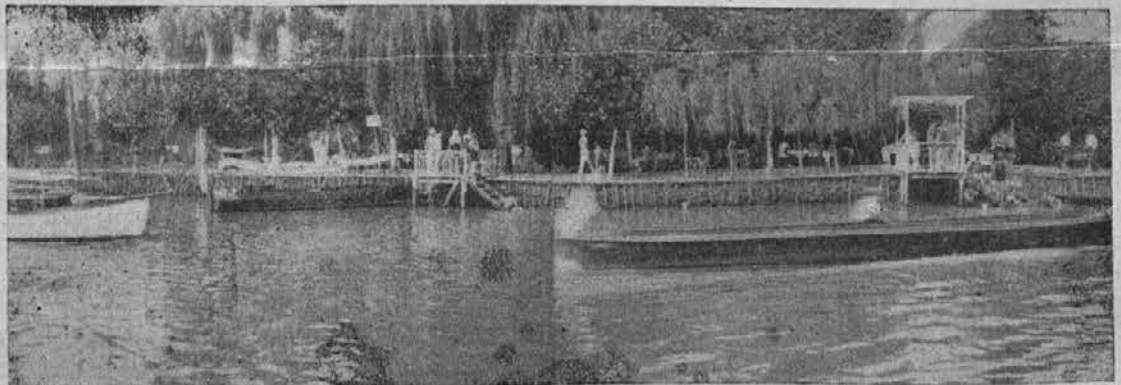
U. T. 757-640

Elegantne obleke po najnovejšem kroju, si lahko nabavite pri

Krojačnici "GORICA"

Franc Leban

WARNES 2191

RECRCO "EUROPA"
Lastnika brata ROVTAR

RIO CARAPACHAY

TIGRE, F.C.C.A.

U. T. 749-589

PRVOVRSTNI HOTEL
z najboljšo KAVARNO in RESTAVRACIJO

Prevoz s postaje TIGRE, F.C.C.A. do Recrea
in nazaj, odrasli \$ 1.—, otroci \$ 0.50

Keglišče, velika plesna dvorana. Prostor za PIK-NIK

Jugoslovanska Kolonija v Buenos Aires-u je na velikem shodu izkazala priznanje Narodno Osvobodilni Fronti

Nadaljevanje govora g. Zanetića para nuestro pueblo. Estamos seguros, que del mismo modo, como supieron nuestros hermanos obtener la victoria en la guerra, sabrán obtener la victoria en el terreno de la pronta reconstrucción de Yugoslavia. Pero necesitan nuestro apoyo. Se requiere de los yugoeslavos que habitan en la Argentina, a que materialicen sus esfuerzos en la recolección de una **grande y constante ayuda**. Que esta ayuda no provenga exclusivamente de los yugoeslavos, sino de todos los hombres de sentimientos humanos y solidarios que habitan el suelo de San Martín.

Los yugoeslavos en la Argentina, debemos ir sellando cada vez más nuestra unidad. Esto podemos hacerlo ayudando material y moralmente a Yugoslavia. Es deber de todo sincero patriota robustecer a aquellos organismos que como "Agrupación YUGOESLAVIA LIBRE, o las diferentes **sociedades** que se agrupan en la "COMISION COORDINADORA DE AYUDA A YUGOESLAVIA", trabajan incansablemente en la recolección de víveres y ropas para el necesitado pueblo de nuestra Patria.

Debemos tratar de vincular a la colectividad, a la realidades vivientes de la Rep. Argentina. Como hijos de Yugoslavia, libre y democrática, que hizo correr sangre a caudales en la noble tarea de la extirpación de la barbarie nazi-fascista de la tierra, no podríamos estar desvinculados del hospitalario y libre pueblo argentino, en su constante trabajar por la eliminación de los restos fascistas, que aun perduran en nuestra Patria adoptiva, a pesar de haberse cortado la cabeza del monstruo hitlerista en los campos ensangrentados de Europa. Estamos identificados con los anhelos y las aspiraciones del pueblo argentino, porque al unísono, queremos su progreso, su felicidad y su libertad.

Queremos todo esto, porque amamos a la Argentina. Apreciamos sus instituciones libérrimas, y estimamos la obra de los hombres próceres de esta tierra, que como Moreno, Sarmiento, Alberdi, Echeverría y otros, forjaron la Nación Argentina y le dieron un programa: LA CONSTITUCION ARGENTINA.

Se ha hablado de la necesidad de la unificación de los eslavos. Yo recalco que esta unión debe ser amplia y una realidad inmediata. Esta unidad traerá resultados benéficos para todos los eslavos, tanto

en el aspecto cultural; en la defensa de los intereses mutuos; como así en la tarea candente, referente a la reconstrucción de las Patrias arrasadas.

Los nazi - teutones creyeron ser la raza superior y pretendieron dominar al mundo. En sus mentalidades calurientes proyectaban la eliminación de los eslavos. Se han equivocado estos malhechores que hoy son juzgados en los banquillos de Nuremberg. La Unión Soviética, madre de los eslavos, rompió la columna vertebral de la bestia nazi y la batalla de STALINGRADO sembró esperanzas al mundo. En el trayecto de Stalingrado a Berlín, los "arios puros" pudieron constatar que los eslavos no son ninguna raza inferior.

En el ensangrentado camino que el Ejército Rojo recorrió, para aniquilar la bestia parda, liberó pueblos hermanos Bulgaria, Checoslovaquia, Yugoslavia, Polonia. La unidad de los eslavos, fué sellada con la sangre de sus hijos. Esa unidad es fuerte y perdurable. Por esto mucho más, los eslavos en la Argentina deben estar estrechamente unidos.

Terminaré expresando, que los pueblos de Yugoslavia, sienten seguridad en su futuro, porque los hermanos eslavos le prestan su apoyo; porque cuentan con la amistad y la solidaridad inquebrantable de la Unión Soviética; porque cuentan con la amistad y la solidaridad de todos los pueblos amantes de la libertad y el progreso.

¡Viva la histórica Asamblea de Jajce de 23 de Noviembre de 1943!

¡Viva la República Federal de Yugoslavia!

¡Viva la República Argentina!

¡Viva la hermandad de los pueblos eslavos!

¡Viva el Mariscal TITO, esclarecido Presidente de nuestra Patria!

¡Muerte al fascismo! ¡Libertad a los Pueblos!

Na tej veliki narodni manifestaciji se je slišal tudi glas jugoslovanske žene. V imenu teh je govorila g. E. Pejakovič:

Señoras y señores:

En nombre de las mujeres afiliadas en la Agrupación Yugoslavia Libre, creo no faltar a la verdad diciendo, en nombre de todas las mujeres democráticas y antifascistas, tengo el honor y la dicha, de expresar aquí, delante de ustedes, ante este grandioso mitin, nuestra inmensa gratitud y homenaje, en su segundo aniversario, al Consejo Antifascistas del Frente Nacional Yu-

Cómo fué constituida la Comisión Ejecutiva del Comité Eslavo

PRESIDENTE	hno. Pablo Schostakovsky
VICE-PRESIDENTE I°	hno. Dr. Tomás P. Davidov
VICE-PRESIDENTE II°	hno. Antonio Novotny
SECRETARIO GENERAL	hno. Antonio Dramazonek
SECRETARIO DE ADMINISTR.	hno. Christo Gonevsky
SECRETARIO DE ACTAS	hno. Nicolás Gigac
TESORERO	hno. Juan Sazunic
PRO-TESORERO	hno. José Tkachuk
ENCARGADO DE PRENSA	hno. Estanislao Kowalewsky
VOCAL	hno. Andrés Musichuk
VOCAL	hno. Franc Zajc

goeslavo, que por una ley colocó a la mujer yugoeslava en pie de igualdad con sus hermanos y le concedió todos los derechos de un ser libre e independiente.

Y así la fecha 29 de noviembre de 1943, se convirtió en el día más grande y más importante en la historia de la mujer yugoeslava, de esa mujer sufrida y laboriosa éue hasta entonces solo conocía el deber sin tener derecho alguno, y como un deber sagrado escucho la voz del llamado, cuando el pueblo de su patria se levantó en armas contra el invasor.

Formó filas, empuñó las armas y hombro a hombro con sus hermanos supo luchar, sufrir lo indecible y bajo el mando supremo de su amado camarada TITO, mariscal Josef Broz, supo vencer y forjar una patria libre, democrática y federativa, en las elecciones del 11 de noviembre, en nuestra patria por primera vez en la historia, votó la mujer y mo durante cuatro años supo luchar, también supo votar y con su voto colocó junto con sus hermanos los indestructibles cimientos de lo éue desde el 29 de noviembre de 1945, anteaer nomás, es una hermosa verdad — la República del pueblo de Yugoslavia.

Quiero terminar ahora con el sagrado grito de los guerrilleros:

Smrt fasizmu — sloboda naroda!

PEKARNA in SLASČIČARNA

P. Benčič

Razvažanje na dom

Avenida J. Bautista Alberdi 356
U. T. 43-0860

COMISION COORDINADORA PRO AYUDA A YUGOESLAVIA

Segundo embarque de ayuda a Yugoslavia

Detalle de segundo embarque listo para ser remitido:

Cajones: 137 con 11.007 kilos de peso neto.

Ropa comprada en efectivo: 38.802.09
Ropa recolectada: 40.750.10

Valor total \$ 79.552.19

El contenido del segundo embarque:

1.320 kilos neto de leche en polvo
220 kilos de jabón, 20 kilos de remedios varios, 5.299 pullovers, 1.411 vestidos, 1.141 camisas para hombre, 1.722 pares echarpes, 1.120 sacos para hombre, 199 de medias, 23 pares zocuetes, 203 sacos para mujer, 21 trajes piyamas, 1.327 pantalones, 12 sacos piyamas,

TRGOVINA JESTVIN

Franc Špacal

★

Perú 498

Villa Martelli

TRGOVINA JESTVIN

Srečko Turel

★

TRELLES 1402

U. T. 59-4104

Rojaki! Nudi se vam prilika da ste po zmerni ceni lepo oblečeni

Krojačnica

FRANC MELINC

★

PAZ SOLDAN 4844

U. T. 59-1356

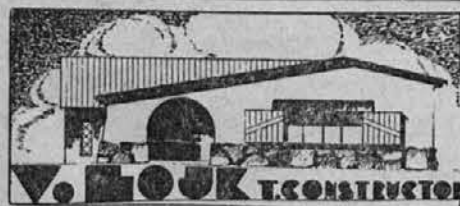
FERDINAND COTIČ

Trgovina z železnino, porcelano, steklenino. Vse gospodinjske potrebščine, kuhinjsko posodo emajlirano in aluminjasto, porcelan, steklenino, razno orodje, gradbeni material, itd.

LOPE DE VEGA 2989

U. T. 50-1383

vogal Cnel. RAMON LISTA

PLANOS - CALCULOS
HORMIGON ARMADO
CONSTRUCCIONES

Pedro Morán 5130 U. T. 50-7186
Esc. Lope de Vega 2802 50-5995

KROJAČNICA

★

NAJBOLJ BOGATO ZALOŽENA KROJAČNICA
Velika izbira modernih oblek. — Delo na obroke.

STANISLAV MAURIČ

TRELLES 2642

U. T. 59, Paternal 1232

Bar in RESTAVRANT "MIRAMAR"

PARRILLA - PRVOVRSTNA KUHINJA - KEGLIŠČE

J. LAH

★

Avda. Fco. BEIRO 5294

U. T. 50 - 4300

P R A V I C A

Editado por las Sociedades D.K.D. Lj. Oder, S.F. D. I. Cankar y Agr. Yug. Libre - Com. Esloveno

5.749 batitas para niños, 81 polleras, 436 calzoncillos, 492 chalecos, 188 camperas, 425 calzones, 174 tapados, 315 blusas, 75 pares de escarpines tejidos para bebés, 20 guardapolvos, 64 mame-lucos, 249 sobretodos, 63 tapaditos, 11 peramus, 18 delantales, 5264 camisetas, 2.412 tricotas, 124 batones, 7 guantes, 866 combinaciones, 250 trajes para hombre, 54 trajes para mujeres, 55 corbatas, 12 toallas, 62 gorras, 8 ponchos, 12 pantalones bombachas, 3 fundas pa-

ra almohada, 4 sábanas, 43 baberitos para bebés, 96 frazadas, 7 mantas, 1.292 pares de zapatos varios, 7 pares de botas, 250 kilos de cuero vaquillona "ze-bú", 7 acolchados, 13 pañueletas, 44 sombreros, 96 fajas para bebés, 44 camisonos, 5 trajes de baño, 3 salidas de baño, 7 boinas, 5 sacos de cuero, 5 chalecos de cuero, 7 cintos, 5 carteras para colegiales, 265 metros de género, varios cortes de género, 25 paquetes de hilos, 5 paquetes de agujas.

MOVIMIENTO DE CAJA

HABIDO DURANTE LOS MESES DE JULIO, AGOSTO, SEPTIEMBRE Y OCTUBRE DE 1945:

ENTRADAS:

Fondos disponibles el día 1.7.1945:

SALDO EN CAJA \$ 1.324.25
SALDO EN BANCO DE LONDRES „ 8.493.50

Por lo tanto en existencie era de \$ 45.214.51

En este período entró por concepto de Ayuda la cantidad de \$ 34.708.26

Venta de género a "Slovenski Dom" „ 413.50

Entradas habidas por ventas de entradas de la fiesta que debía haberse realizado el día 19 de agosto del etc. año „ 145.—

Entr. por pago de cuotas de las sociedades „ 130.—

Entradas, por lo tanto, de este período son de „ 35.396.76

Conjuntamente con la existencia en Caja suman \$ 45.214.51

SALIDAS:

Durante este mismo período, el desembolso de Caja por distintos conceptos son los siguientes:

Gastos efectuados para la organización de fiesta del 19 de agosto de 1945 \$ 263.85

Gastos de administración „ 1.741.45

Propaganda, por este concepto salió „ 1.785.25

Muebles y útiles, compras efectuadas „ 124.45

Compra de ropa para Yugoslavia y cuyo detalle se dará por separado es de „ 36.667.09

Flete vapor "Darro", Buenos Aires - Alejandría .. „ 853.88

Nuestro pago a despachante de la aduana „ 243.—

Acarreo cajones hasta puerto „ 92.—

Para sunchar cajones enviados a Yugoslavia „ 100.—

Pagado por naftalina, clavos, etc. „ 137.70

Salida total del período es de \$ 42.428.67

Saldo en Banco de Londres 30.X.1945 \$ 2.329.79

Saldo en Caja „ 456.06

Total de existencia \$ 2.785.84

Suma que iguala la de entradas \$ 45.214.51

Prisotna ilustracija je k pesmi "DELAVCEM" v Gregorčičevih poezijah. Odgovarjajoče ilustracije imajo tudi druge pesmi.

Simon Gregorčičeva poezija je izšla, knjiga je lepo vezana in ima 256 strani.

Kupite jo lahko v naših društvi ali naravnost na sedežu Gregorčičevega odbora, na ime

Franc Kurinčič

Garay 3912.

Knjiga stane \$ 4.—, več 30 cent. za poštino.

F. Vouk & L. Rojic

TRGOVINA JESTVIN

TRES ARROYOS 1600

U. T. 59-2153

RESTAURACIJA

"Pri škodniku"

KROGLIŠČE IN KEGLIŠČE

Dobra Postrezba

Jožef Škodnik

Añasco 2652 U. T. 59-8995

MEHANIČNA DELAVNICA

Vsa v to stroko spadajoča dela izvršuje

ANTONO KLINC

TINOGASTA 4386-88

U. T. 50-5750

Pivarna

Kroglišče in Keglišče

DJURO KOVAČ

SVEŽE PIVO

WARNES 2113

LA PATERNAL

Vsem cenjenim rojakom SE PRIPOROČA, DOBRO POZNANA

Krojačnica v Villa Devoto

LEOPOLD UŠAJ

Avda. Fco. BEIRO 5380

U. T. 50-4542

FRANC ŠTEKAR

STAVBINSKI PODJETNIK — ŽELEZOBETONSKA DELA

PRORAČUNI

RAMON L. FALCON 6371

U. T. 64-3084

TRGOVINA Z ŽELEZNINO

BAZAR

Zaloga raznovrstnih barv in firnežev

CENE ZMERNE

KAZIMIR SIRK

GAONA 2369

U. T. 59-1118

Trgovina čevljev nudi izbiro povrstnih čevljev vseh vrst po res ugodnih cenah.

ŠOLSKE POTREBSČINE

ALBERT BELTRAM

DONATO ALVAREZ 2288

LA PATERNAL

Kadar se misliš preseliti poslužise PREVOZNEGA PODJETJA

ANTON BLAŽINA

PREVAŽANJE PO MESTU IN NA DEŽELO

TRIUNVIRATO 2789

U. T. 54-0257